

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ ဒုတိယတရားသူကြီးချုပ်ဦးသိန်းစိုး၊
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသောဒေါက်တာတင်အောင်အေးနှင့်
ဦးတင်အေးတို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်မြသန်း

(၎င်း၏အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးပေါ်မြင့်)

နှင့်

ဦးမောင်မောင် ပါ ၃ *

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဆုံးဖြတ်
ခြင်း။ ယင်းအမိန့် ၁၇ နည်း ၃ အရ ဆုံးဖြတ်ချက်သည်
ဆုံးဖြတ်ခံရသည့် အမှုသည် အပေါ်မီးသေဆုံးဖြတ်ချက်
ဖြစ်ခြင်း။ တရားရုံးဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် အယူခံဝင်ခွင့်
ရှိပါလျက် အယူခံမဝင်ဘဲ အကြောင်းချင်းရာတစ်ခု
တည်း အပေါ်ထပ်မံစွဲဆိုခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးအနေဖြင့် ရုံးချိန်းရက်ဖြစ်
သည့် ၁၉-၉-၂၀၀၃ ရက်နေ့၌ တရားလိုဘက်၏ ပျက်ကွက်မှုကြောင့်
နောက်ထပ်ရက်ချိန်းမပေးဘဲ အမှုကိုဆုံးဖြတ်ရန်တာဝန်ရှိလာသည်
ဖြစ်ရာ ထိုစဉ်ကတရားလိုဘက်၌ သက်သေခံအထောက်အထားမရှိ
၍ တရားလိုအား အနိုင်ပေးရန်မဖြစ်နိုင်သဖြင့် အမှုကို ပလပ်ရန်နည်း

* ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၅၇

+ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၃ တွင် ချမှတ်သော

၂၈-၆-၂၀၀၄ ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု

တစ်နည်းသာရှိပေသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်မြသန်း စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပလပ်ခြင်းသည် တရားလိုရုံးချိန်းပျက်ကွက်ခြင်း သက်သက်ကြောင့် အမှုကိုတရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၉၊ နည်း ဥပဒေ ၈ အရ သာမန်ပလပ်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ တရားလိုဘက်မှသက်သေခံချက် အထောက်အထားတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ယင်းဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပလပ်ခြင်းသည် အမှုသွားအမှု လာအရ ပလပ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် အငြင်းပွားမှုကို အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ရာ ရောက်ပေသည်။

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ တွင် တရားရုံးအားထက်မြက်သော အာဏာပေးအပ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ဤနည်းဥပဒေဖြင့်တရားရုံးသည် အမှုပြီးပြတ်ရေးအတွက် တင်းကြပ်သော စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ချုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းနည်းဥပဒေ ၃ အရ တရားလိုပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းခံရသဖြင့် သက်သေပြခွင့် ဆုံးရှုံးပြီး တရားရုံးက အမှုတွင်ရှိသည့် အထောက်အထားများအရ အမှုကိုဆုံးဖြတ်ခွင့်ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မညို နှင့် မလှခင် ပါ (၅) အမှု(၂) တွင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်သည် အမှုသည်တစ်ဦးအပေါ်မီးသေရန် အကြောင်းမရှိလျှင် ထိုအမှုသည်က ထိုအဆုံးအဖြတ်အပေါ် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိဟူသော ဥပဒေသဘောကို ရှင်းပြထားသည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ဒီကရီကို အထက်ဖော်ပြပါ ဆိုင်ရက်(စ်) အဗ္ဗဒူ(လ်)ဂဖား အမှု၌အဆုံးအဖြတ်ပြုသည့် စီရင်ထုံးအရ အယူခံဝင်ခွင့်ရှိသဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက အမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဒေါ်မြသန်းအပေါ် မီး သေမည်ဖြစ်သည်။

(၂) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ-၁၃၂ (တရားလွှတ်တော်)

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမမှုတစ်မှုသည် အမှုကိုပလပ်ခြင်း၊
ပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အဆုံးသတ်ရ
စမြဲဖြစ်ရာ ထိုနည်းတစ်နည်းနည်းဖြင့် အမှုပြီးပြတ်သွားသောအခါ
ထိုအမှုတွင် အခြေခံသော တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းသည် ဆက်လက်
တည်ရှိနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ အကြောင်းမူတရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း
သည် ဆိုင်ရာအမှု၌ ချမှတ်သော အဆုံးအဖြတ်နှင့် ပေါင်းစပ် merge
သွားခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် တရားစွဲဆိုရန်
အကြောင်းသည် တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီး
ဖြစ်လျှင် ထိုအကြောင်းကို အခြေခံပြီးတရားတစ်ထုံး ထပ်မံစွဲဆိုခွင့်
မရှိနိုင်တော့ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးပေါ်မြင့်
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ၁။ ဦးစိုးထွန်းဦး
(တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ)
- (၂။ ၃) ဦးမင်းလွင်
(တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ) (မလာ)

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်
၈၀၁ တွင် ဒေါ်မြသန်းက ၎င်း၏အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်
စာရသူဦးပေါ်မြင့်မှ တစ်ဆင့် ဦးမောင်မောင်၊ ဦးမျိုးမြင့်၊ ဦးစိုးရီတို့
အပေါ် မြေကွက်ပိုင်ဆိုင်ကြောင်းမြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့်
လက်ရောက်ရလို့မစွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးကအမှုစွဲဆိုရန် မီးသေပြီး
ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလားဟူသော ပဏာမငြင်းချက်ကို
မီးသေခြင်းမရှိကြောင်း ဖြေဆိုလျက်အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရန်
ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဦးမောင်မောင်
တို့က မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု
အမှတ် ၁၂၃ ကို တင်သွင်းရာ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏

အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားလို ဒေါ်မြသန်း စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဒေါ်မြသန်းက ကျေနပ်မှုမရှိ၍ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၇ အရပြန်လည်စစ်ဆေး စီရင်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့်အခါ တရားရုံးချုပ် အထူးခုံရုံးက အောက်ပါပြဿနာကို အထူးအယူခံခုံရုံးဖြင့် ကြားနာရန်အတွက် အထူးအယူခံ ဝင်ခွင့်ပြုသည် -

“ယခင်စွဲဆိုခဲ့သည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၆၃ ၏ ၁၉-၉-၂၀၀၃ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအမိန့်သည် နောက်စွဲဆို သည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၀၁ တွင် မီးသေပိတ်ပင်ပြီးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်မှုမရှိ”

အယူခံတရားလိုဘက်မှ အမှုတွင်တရားပြိုင်များအား သမ္မာန်စာထုတ်ဆင့် အကြောင်းကြား၍ မရသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၅၊ နည်းဥပဒေ ၂၀ အရသတင်းစာတွင် ကြော်ငြာ၍ ရုံးချိန်းအတိအကျ ချိန်းဆိုထားပြီးဖြစ်ပါလျက် သတင်းစာ ပါကြော်ငြာသည့် ရုံးချိန်းနေ့မတိုင်မီကြားရက်တစ်ရက်တွင် အမှုအား ပလပ်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုမှာ တရားပြိုင်များရှေ့ ရောက်ရှိ ရန်ချိန်းဆိုထားသည့် အဆင့်သာဖြစ်၍ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရအမိန့်ချမှတ်မှုသည် အမှုအတွက်မလိုအပ်ဘဲ ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်တစ်ရပ်သာဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုတွင် မလိုအပ်ဘဲ ချမှတ်သော အမိန့်သည် မီးသေကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

အမှတ်(၁) အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆၃ နှင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၀၁ အမှုများတွင် အမှုသည်များနှင့် တရားစွဲဆိုသောအကြောင်း၊ တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်များ တူညီနေခြင်းမှာ အငြင်းမပွား ကြောင်း၊ ယခင်စွဲဆိုသည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆၃ တွင် ၁၉-၉-၂၀၀၃ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအမိန့်သည် တရားမ

ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရအမှုပလပ်ကြောင်း ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်ပြီး ယင်းအမိန့်အပေါ် အယူခံတရားလိုဘက်မှ အယူခံမှုသော်လည်းကောင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးစေလိုမှုသော် လည်းကောင်း လုံးဝမတင်သွင်း၊ လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် ယင်းနေ့စဉ် မှတ်တမ်းအမိန့်သည် အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံ တရားပြိုင်များအပေါ်တွင် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိကြောင်း၊ တရားရုံး တစ်ရုံးမှ ချမှတ်ထားသော ဒီကရီကို အယူခံဝင်၍ သော်လည်းကောင်း၊ စောဒကတက်၍ သော်လည်းကောင်း၊ တစ်နည်းနည်းနှင့် ပယ်ဖျက် ခြင်း မပြုဘဲ နောက်ထပ်တရားစွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဒီကရီဖြစ်၍ မီးသေပြီး ဖြစ်သဖြင့် သက်သာခွင့် တစ်ရပ်တည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်ထပ်စွဲဆိုသော အမှုကို ပိတ်ပင်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

အမှတ် (၂) (၃) အယူခံတရားပြိုင်များမှာ ရုံးရှေ့သို့ မလာရောက်ကြပေ။

အယူခံတရားလို ဒေါ်မြသန်းက ၎င်းသည် ဦးမြသောင်း နှင့် အကြင်လင်မယားဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ် မြေကွက်ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်တိုင်း၊ လသာမြို့နယ်၊ ၂၂ လမ်း၊ အမှတ် ၁၄၂ မြေကွက်ကို ဦးမြသောင်းက တရားဝင်အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ဦးမြသောင်း ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ၎င်းကအမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ဦးမြသောင်း သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ် ဦးမောင်မောင်ဆိုသူအား မြေကွက်ပေါ်တွင် အခမဲ့နေခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုသည် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ဖြစ်၍ ဦးမောင်မောင်အား အချင်းဖြစ်မြေကွက်မှ ဖယ်ရှားပေးရန် ပြောဆိုသော်လည်း လိုက်နာခြင်းမရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြစွဲ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းအမှုမစွဲဆိုမီ အယူခံတရားလို ဒေါ်မြသန်းက ရန်ကုန် တိုင်းတရားရုံးတွင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၆၃ အရ

ဦးမောင်မောင်၊ ဦးအန်းကုနှင့် ဦးစိုးရီ တို့အပေါ် အဆိုပါမြေကွက်အား ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာပေးစေလိုမှုနှင့်လက်ရောက်ရလို့ မှုစွဲဆိုရာတိုင်းတရားရုံးက တရားလိုသည် မိမိအမှုအားတိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြောင်းအကြောင်းပြချက်ဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရပလပ်ခဲ့သည်။

ဒေါ်မြသန်းက ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၈၀၁ ကို ထပ်မံစွဲဆိုသည့် အခါမူလရုံးက ယခင် ၂၀၀၃ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆၃ ကိုစွဲဆိုခဲ့ရာ ပလပ်ခံရပြီးဖြစ်၍ ယခုအမှုစွဲဆိုရန် မီးသေပြီး ဖြစ်သည်ဆိုခြင်း မှာမှန်သလားဟူသော ပဏာမငြင်းချက်ကို ထုတ် နုတ်၍ မီးသေခြင်း မရှိကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

တရားရုံးချုပ်က အယူခံတရားပြိုင် ဦးမောင်မောင်တို့တင် သွင်းသော ၂၀၀၄ ခုနှစ် တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၃ တွင် ယခင် အမှုနှင့် ယခုအမှုတို့တွင် အမှုသည် တူညီခြင်း၊ တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်တူညီခြင်း၊ ယခင်အမှုတွင် အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ပြီးသော အငြင်းပွားမှုကို နောက်အမှုတွင် ထပ်မံစွဲဆိုခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ယခင်အမှု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် နောက်အမှုတွင် မီးသေဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်၍ ထပ်မံစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း သုံးသပ်လျက်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့် ကို ပယ်ဖျက်ကာ အယူခံတရားလိုစွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်ခဲ့သည်။

ဤအထူးအယူခံတွင် အဓိကအဆုံးအဖြတ်ပြုရန်မှာ တိုင်းတရားရုံးက ၂၀၀၃ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၆၃ ကို ၁၉-၉-၂၀၀၃ ရက်နေ့တွင် ပလပ်ကြောင်းချမှတ်သော အမိန့်သည် ဤ ၂၀၀၃ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၀၁ အမှုစွဲဆိုရန် မီးသေပြီး ဖြစ်မဖြစ်ဆိုသည့်အချက်ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက အယူခံတရားလိုစွဲဆိုခဲ့သော ယခင် ၂၀၀၃ ခုနှစ် တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၆၃ ကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ တွင်
အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည် -

" Where any party to a suit to whom time has been granted fails to produce his evidence, or to cause the attendance of his witnesses, or to perform any other act necessary to the further progress of the suit, for which time has been allowed, the Court may, notwithstanding such default, proceed to decide the suit forthwith."

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆၃ ကိုပလပ်ရာတွင် ၁၉-၉-၂၀၀၃ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အမိန့်၌ အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသည် -

“တရားလို၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရသူ ဦးပေါ်မြင့် မလာ။

တရားပြိုင်များ မလာ။

တရားလိုဘက်မှ သတင်းစာကြော်ငြာ တင်ပြရန်ဖြစ်သော်လည်း လာရောက်ခြင်း မရှိ၍ တရားလိုသည် မိမိ၏ အမှု တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြောင်း သုံးသပ်ရရှိ၍ အမှုအား တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ ပလပ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။”

အထက်နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ တရားလိုသည် မိမိအမှုကို တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိကြောင်း ရည်ညွှန်း၍ အဆိုပါ ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ အမိန့်ချမှတ်ထားရာ ယင်းဥပဒေ ၏ နည်းဥပဒေ ၃ ပါ forthwith ဟူသော စကားလုံးသည် without granting any further adjournment နောက်ထပ်အမှုကို ရွှေ့ဆိုင်းခွင့် မပြုဘဲဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် ရကြောင်း A.I.R 1953 Nagpur 222 နှင့် A.I.R 1957 Allahabad

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးအနေဖြင့် ရုံးချိန်းရက်ဖြစ်သည့် ၁၉ -၉ -၂၀၀၃ ရက်နေ့၌ တရားလိုဘက်၏ ပျက်ကွက်မှုကြောင့် နောက်ထပ်ရက်ချိန်း မပေးဘဲအမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် တာဝန်ရှိလာသည် ဖြစ်ရာ ထိုစဉ်ကတရားလိုဘက်၌ သက်သေခံအထောက်အထား မရှိ၍ တရားလိုအား အနိုင်ပေးရန်မဖြစ်နိုင်သဖြင့် အမှုကိုပလပ်ရန် နည်းတစ်နည်းသာရှိပေသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ဒေါ်မြသန်း စွဲဆိုသည့် အမှုကိုပလပ်ခြင်းသည် တရားလိုရုံးချိန်းပျက်ကွက်ခြင်း သက်သက်ကြောင့် အမှုကိုတရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၉ နည်း ဥပဒေ ၈ အရ သာမန်ပလပ်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲတရားလိုဘက်မှ သက်သေခံချက် အထောက်အထားတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ယင်းဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်အရပလပ်ခြင်း သည် အမှုသွား အမှုသွားလာအရပလပ်ခြင်းဖြစ်သဖြင့်အငြင်းပွားမှု ကို အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ်ရာရောက်ပေသည်။

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ တွင်တရား ရုံးအား ထက်မြက်သော အာဏာပေးအပ်ထားသည်ကို တွေ့မြင်နိုင် သည်။ ဤနည်းဥပဒေဖြင့် တရားရုံးသည် အမှုပြီးပြတ်ရေးအတွက် တင်းကြပ်သော စည်းကမ်းချက်ဖြင့် ချုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ် သည်။ ယင်းနည်းဥပဒေ ၃ အရတရားလိုပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်းခံရသဖြင့် သက်သေပြခွင့် ဆုံးရှုံးပြီး တရားရုံးက အမှုတွင်ရှိသည့် အထောက် အထားများအရ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဆိုင်ရက်(စ်)အဗ္ဗဒူ(လ်)ဝဖား နှင့် အဗ္ဗဒူမဂျစ်မဟာ မက်ဂျာရာပါ-၈^(၁) အမှု၌ “တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်း ဥပဒေ ၃ အရ အမှုကို ပလပ်သည့် အမိန့်မှာ အမှုကို အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်သည့် အမိန့်ဒီကရီ တစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်။

(၁) ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး ၈၁-၄၇၃

ထို့ကြောင့် ထိုအမိန့်ကို တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၉၆ အရ အယူခံ ပိုင်ခွင့်ရှိသည်” ဟုပြဆိုထားသည်။ အမိန့် ၉၊ နည်းဥပဒေ ၈ အရအမှု ကို ပလပ်သော အမိန့်မှာ မူပုဒ်မ ၂ (၂) (ခ) အရ ဒီကရီမဟုတ်သဖြင့် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ သည် တမူထူးခြားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။

မညို နှင့် မလှခင် ပါ-၅^(၂) အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ် သည် အမှုသည် တစ်ဦးအပေါ်မီးသေရန်အကြောင်း မရှိလျှင် ထိုအမှု သည်က ထိုအဆုံးအဖြတ်အပေါ် အယူခံဝင်ခွင့်မရှိဟူသော ဥပဒေ သဘောကို ရှင်းပြထားသည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရချမှတ်သော အမိန့်ဒီကရီကို အထက်ဖော်ပြပါ ဆိုင်ရက်(စ်) အဗ္ဗဒ(လ်)ဂဖား အမှု၌ အဆုံးအဖြတ်ပြုသည့် စီရင်ထုံး အရအယူခံဝင်ခွင့်ရှိသဖြင့် တိုင်းတရားရုံးကအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဒေါ်မြသန်းအပေါ်မီးသေမည်ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က တရားမပြင်ဆင်မှု၌ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆၃ ၌ ချမှတ်ထားသော အဆုံးအဖြတ်ကို ဒေါ်မြသန်းက အယူခံဝင်ခွင့်ရှိပါ လျက် တရားရုံးချုပ်တွင် အယူခံဝင်ခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် အဆိုပါစီရင်ချက် သည် ၎င်းအပေါ် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသည်မှာ မြင်သာသည်။

ထို့ပြင် ဦးမြင့် နှင့် မအေးမိ^(၃) အမှု၌ တရားရုံးတစ်ရုံးရုံးမှ ချမှတ်သော ဒီကရီကို အယူခံသော်လည်းကောင်း၊ ပြင်ဆင်မှုဖွင့်၍ သော်လည်းကောင်း၊ စောဒကတက်၍ သော်လည်းကောင်း တစ်နည်း နည်းနှင့် ဥပဒေအတိုင်း ပယ်ဖျက်ခြင်းမပြုခဲ့လျှင် ၎င်းဒီကရီသည် အမှု ထဲတွင်ပါသော တရားလို၊ တရားပြိုင်များအပေါ်တည်လျက်ပင်ရှိ ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

(၂) ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး စာ-၁၃၂ (တရားလွှတ်တော်)
(၃) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး (လွှတ်တော်) စာ-၉၆

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၆၃ တွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို အယူခံဝင်ရောက်မှသာလျှင် အယူခံ ရုံးဖြစ်သည့်တရားရုံးချုပ်က အဆိုပါ ဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရတိုင်းတရားရုံးက အမိန့်ချမှတ်ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီမညီ စိစစ်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်ပေသည်။

ယခုအမှုသည် တိုင်းတရားရုံး၏ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီး မှုအမှတ် ၆၆၃ တွင် ချမှတ်သော အမိန့်အပေါ် အယူခံတင်သွင်းခြင်း မဟုတ်သဖြင့် တိုင်းတရားရုံးက ယင်းဥပဒေအမိန့် ၁၇၊ နည်းဥပဒေ ၃ အရ အမိန့်ချမှတ်ထားခြင်း အပေါ် တရားရုံးချုပ်အနေဖြင့် ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ရန်အကြောင်းမရှိတော့ပေ။

တရားမမှုတစ်မှုသည် အမှုကိုပလပ်ခြင်း၊ ပယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ဒီကရီချမှတ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အဆုံးသတ်ရစေမြဲဖြစ်ရာ ထိုနည်း တစ်နည်းနည်းဖြင့် အမှုပြီးပြတ်သွားသောအခါ ထိုအမှုတွင် အခြေခံ သော တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းသည် ဆက်လက်တည်ရှိနိုင်ခြင်း မရှိတော့ပေ။ အကြောင်းမူတရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းသည် ဆိုင်ရာ အမှု၌ ချမှတ်သော အဆုံးအဖြတ်နှင့်ပေါင်းစပ် merge သွားခြင်း ကြောင့်ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း သည် တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်သို့ ရောက်ရှိသွားပြီး ဖြစ်လျှင် ထိုအကြောင်းကိုအခြေခံပြီး တရားတစ်ထုံးထပ်မံစွဲဆိုခွင့်မရနိုင် တော့ပေ။

အထက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များကို ထောက်ရှုပါက ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၆၆၃ ဟွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၇၊ နည်းဥပဒေ ၁ (င) အရ အဆိုပြုစွဲ ဆိုခဲ့သော မြွက်ဟကြေညာပေးရန်နှင့် မြေလက်ရောက်ရရန်အတွက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်းသည် ထိုအမှုပလပ်ခြင်း

ခံရသောအခါကွယ်ပျောက်သွားပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုအကြောင်းခြင်းရာ
ကို အခြေပြုကာ ၂၀၀၃ ခုနှစ် တရားမကြီးမှု အမှတ် ၈၀၁ ကို ထပ်မံစွဲ
ဆိုခွင့် မရှိသဖြင့် တရားရုံးချုပ်က ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု
အမှတ် ၁၂၃ တွင်ယင်းအမှုကိုပလပ်ကြောင်းချမှတ်သည့် အမိန့်သည်
မှားယွင်းခြင်းမရှိချေ။

သို့ဖြစ်၍ ဤတရားမအထူးအယူခံမှုတွင် ကြားနာလျက်ရှိ
သောပြဿနာကို အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုလိုက်သည် -

“ယခင်စွဲဆိုသည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ်
၆၆၃ ၏ ၁၉-၉-၂၀၀၃ နေ့စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အမိန့်သည်
နောက်စွဲဆိုသည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၈၀၁
တွင် မီးသေပိတ်ပင်ပြီးဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း”
ဤတရားမအထူးအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့်တကွပလပ်လိုက်သည်။
ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၃၀၀၀/-သတ်မှတ်သည်။